

1. VRSTA PRIJAVE

U paru

Individualna

2. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je prijava u paru onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima) *minimalno 100 - maksimalno 300 riječi*

Dijete najbolje uči kad je motivisano, odnosno kada pokazuje vlastito interesovanje za određenu temu. Potrebno je oslušivati dječije želje i interesovanja, ali ih dobrim vođenjem usmjeriti na ostvarivanje jasnih ciljeva. Poznavajući dječija interesovanja, specifičnosti grupe, ali i svakog pojedinca u grupi, odgajatelj je taj koji postavlja zadatke u skladu sa dječijim mogućnostima i interesovanjima, a koji će doprinjeti razvijanju kognitivnih i socijalnih sposobnosti, kao i stvaranju i razvijanju radnih navika, odgovirnosti, mašte, komunikacije i pozitivne slike o sebi. U radu sa mješovitim odgojnim grupama spoznali smo da djeca najbolje usvajaju sadržaje i bogate svoje iskustvo tokom praktičnog rada i manipulacijom sa različitim materijalima, a zatim svoje stečeno znanje koriste i u stvarnim životnim situacijama, te smo iskoristili njihovu zainteresovanost i kreirali projekat „Ishranom do zdravlja“ zasnovanu na svim pedagoškim uvjerenjima stečenim vlastitim iskustvom.

Potrebno je dječije znanje nadograđivati, poznavajući specifičnosti odgojne grupe i opservacijom djece kretati se od poznatom ka nepoznatom, te djeci osigurati različite sadržaje, materijale, mijenjati aktivnosti i dinamiku rada u skladu sa njihovom interesovanjima. Na taj način rada unapređujemo dječiji intelektualni i socio-psihološki razvoj.

3. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:

„Ishranom do zdravlja“

KRATAK OPIS PRAKSE
(do 200 riječi - jedan paragraf):

U radu sa djecom primjetili smo njihovu naklonjenost ka kulinarskim praktičnim aktivnostima. Usmjerali smo njihovo interesovanje prema kuhanju za stvaranje svakodnevnih zdravih životinih navika.

Projekat je sproveden na nivou vrtića i obuhvatio je obje grupe: mješovita odgojna grupa od 6 mjeseci do 3 godine i mješovita odgojna grupa od 3 godine do polaska u školu. Djecu motivisanu za rad pripremili smo sadržaje dorasle njihovom uzrastu, ali i svakog pojedinca unutar grupa poštujući razvojni stadij svakog djeteta. U aktivnosti su bila uključena i djeca sa poteškoćama u razvoju.

Praksu sa aktivnostima zvanično smo započeli u februaru 2022., ali možemo reći da je praksa spontano počela ranije. Praksa je trajala 4 mjeseca, do kraja maja 2022. Tokom realizacije prakse vođeni dječijim interesovanjima nastavili smo sa upoznavanjem različitih namirnica sa kojima se svakodnevno susrećemo biljnog i životinjskog porijekla, te djeca su se upoznala sa zanimanja ljudi koji se bave našim zdravljem i ishranom. Unutar vrtića osmislili smo motivirajući prostor za svrsishodnu igru. Tokom realizacije aktivnosti organizovali smo i različite posjete usko vezane za našu temu. Sarađivali smo sa roditeljima, te ih animirali na zajednički rad i njihov doprinos vrtićkim aktivnostima sa ciljem prihvaćenja i provođenja zdrave ishrane u svakodnevnom životu.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Kategorija 1 - Odgajateljece u predškolskom odgoju i obrazovanju;

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Tokom naših redovnih aktivnosti primjetili smo da djeca posebnu zainteresovanost i pažnju poklanjaju aktivnostima koje se tiču pripremanja hrane. Obilježavali smo različite vjerske praznike, Bajram i Božić, pravljenu kolača, a na naše iznenađenje par djece koja su uvijek odbijala hranu kolačima koje su lično napravili u vrtiću nisu mogla odoljeti. Isto se dešavalo i kada bismo im dopustili da samostalno naprave salatu ili neku drugu poslasticu, svi iz grupe- vrtića bi u slast pojeli sve što bi napravili. Dodatna potvrda primjećenog dječijeg interesovanja bili su i roditelji koji su često postavljali pitanja kada ćemo ponovo realizovati slične aktivnosti. Odabiru teme za realizaciju projekta doprinjela je i specifična situacija koja se dešavala u našem okruženju. Obuhvaćeni epidemijom COVID 19 virusa odlučili smo da dječiju zainteresovanost za ishranu oblikujemo i usmjerimo na jedan veći i bolji nivo, a to je očuvanje i jačanje zdravlja ishranom. Zbog specifičnosti vrtića i grupa, kao i značaj teme za kvalitet budućeg života, odlučili smo se da spomenutu praksu sprovedemo na nivou cijelog vrtića, odnosno u obje grupe poštujući razvojne mogućnosti grupa, ali i svakog pojedinca u grupi. Roditelji su rado bili uključeni u naš projekat, te smo stalno u interakciji sa roditeljima stvarali nove ideje i ciljeve, a njihovim angažmanom dali na još većem značaju temi „Ishranom do zdravlja“. Važnost zdrave ishrane u današnjem dobu, kada se često govori o pretilosti i lošim, nezdravim životnim navikama bila je samo još veća motivacija da uradimo nešto za našu djecu što je od ključne važnosti za dječiji budući život. Kao odgajatelji naš glavni cilj jeste očuvanje zdravlja i stvaranje zdravih životnih navika, a upravo ova motivacija djece pomaže nam u realizaciji i postizanju naših ciljeva.

Tokom sprovođenja projekta djeca su bila rizična ideja za nove teme i aktivnosti, a odgajatelji voditelji u zajedničkom radu i postizanju ciljeva. Nova saznanja koja su djeca dobila oblikovala su njihov dalji boravak u vrtiću.

CILJ I ŽELJENI ISHODI (*sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići*)
minimalno 50 - maksimalno 200 riječi

Glavni cilj naše prakse je bio usmjeriti dječiju zainteresovanost prema spremanju hrane na stvaranje i oblikovanje dječiji navika u zdrave životne navike za poboljšanja kvalitete budućeg života. Praktično-manipulativnim aktivnostima doprinjeli smo dječijem aktivnom učenju i usvajanju znanja o namirnicama i njihovim značajem za naš život, ali i ko se brine o nama kad se desi osustvo zdravlja. Zadaci su bili prilagođeni specifičnostima grupa, ali i djece sa poteškoćama u razvoju. Djeca svojim interesovanjem za praktične aktivnosti i učešćem u igrama otkrivaju svojstva povrća i voća, kao i ostale hrane. Uspjevaju svim svojim čulima da dožive hranu, te da prepoznaju i imenuju okuse: slatko-slano, gorko-kiselo. Djeca pokazuju zainteresovanost i želju za učešćem u aktivnostima kroz svakodnevna pitanja koja postavljaju da saznaju više o hrani, radoznalo listaju časopise, enciklopedije i slikovnice za dodano znanje. Uspjevaju da razliku zdravu od nezdrave hrane, ali i stvaraju navike svakodnevno konzumiranju zdrave. Jačaju pozitivnu sliku o sebi i onom što rade tokom samostalnog pripremanja hrane, ali i sudjelovanjem u radu sa neoblikovanim i oblikovanim materijalom, modeliranju domaćim plastelinom što doprinosi dječijoj istrajnosti u radu.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)
 minimalno 300 - maksimalno 1000 riječi

Praksu smo započeli postavljanjem pitanja i definisanjem problema, odnosno postavljanjem ciljeva. Kada smo saznali koliko djeca znaju o hrani i zdravoj ishrani krenuli smo sa poznatim činjenicama o hrani i dopunjavanju sa dodatnim informacijama, a sve to kroz praktičan rad.

Svjesno smo osmislili prostor u vrtiću sa centrom za kulinarstvo čiji smo sadržaj redovno dopunjavali novim strukturiranim sadržajem, odnosno novim materijalima i proborom. Strukturirane, posebno uređene centre djeca su mogla koristiti tokom cijelog dana.

Tokom realizacije aktivnosti i roditelji su željeli sudjelovati odlaskom na zelenu pijacu i kupovinom povrća, kojeg smo kasnije iskoristili za aktivnosti unutar vrtića. U vrtići smo organizovali malu pijacu „Aneks“ u kojoj su djeca kroz igru uloga glumila prodavalac-kupac. Ujedno podsticali smo kod djece kulturu lijepog izražavanja, kao i metodiku početnih matematskih pojmova. Djeca su sudjelovala u aktivnostima prepoznavanja povrća prema čulu dodira, mirisa i okusa, povezivanje povrća sa njegovom slikom, prepoznavanje povrća po zagonetki, te na kraju i kотиštenja povrća za izradu jela.

Djeca su se upoznala sa povrćem i kroz slike, ali više smo primjenjivali praktičan rad sa povrćem, ali i sa zanimanjem kuhar. U dogovoru sa roditeljima od bijele majice napravili smo kuharska odijela i kuharske kape za svu djecu u vrtiću koja smo koristili tokom cijele prakse. Priprema povrća počinjala je od samog pranja povrća, i pripremanja za spremanje „Šerpe zdravlja“. Povezivali smo ishranu životinja sa njihovim osnovnim osobinama, zeko jede mrkvu i dobro vidi. Djeca rane dobi pokazuju nesebičnu ljubav prema životinjama, te smo iskoristili tu spoznaju da hrane životinje i biraju za njih zdravu hranu. Djeca su pokazivala veliku empatiju prema životinjama, posebno kada kažemo da je zeko gladan.

Kroz projekt djeci smo pružili mogućnost da uz planiranu temu „Moj današnji ručak“ usvoje i osnovna pravila ponašanja za stolom i načinom korištenja pribora. Sve je realizovano kroz obogaćen dramsko-obiteljski centar, a djeca su bila glavni akteri.

U vrtiću nije izostala ni pjesma, kao ni priča. Aktivno su svi pjevali pjesmu, te pažljivo slušali priču koje nosi važnu pouku o procesu odrastanja uz zdravu ishranu. Djeca su prepoznavala voće čulom dodira, mirisa i okusa, nakon čega su samostalno pravili vlastitnu voćnu salatu, punu vitamina. Povezivali i grupisali su voće prema boji i veličini.

Organizovali smo u vrtiću „Limunijadu“ gdje su djeca cijedenjem limuna pravila vitaminski sok, koji su kasnije konzumirali. Djeca su tokom aktivnosti rezala i cijedila limun, presipala limunadu iz posude u posudu.

Uključivanje djece kroz razne vrste aktivnosti u pripremi voća i obogaćivanjem djece vitaminom C, poput limunade, voćne salate povećavali smo motivaciju za konzumiranjem iste i podstakli smo djecu na iskustveno učenje.

Prethodnu opisano praksu opisuje- PRILOG 1

Pred djecu smo postavljali određene zadatke kako bi sami istraživanjem došli do određene spoznaje. Kako od zrna pšenice nastaje pecivo i ko to radi? Djeca su bili mali pekari, a roditelji su u vrtić donjela gotova ili ručno pravljen pekaarska peciv. Međutim to nije bilo dovoljno, pa smo od potrebnih materijala napravili hljeb, koristeći se matematičkim mjerenjem količine, ali razvijanjem i taktilne percepcije. Posjetili smo Hrasničku vodenicu koja proizvodi brašno od žitarica. Na taj način proširili i oblikovali smo dječije znanje o žitaricama. Djeca su doživljavala i širila svoje iskustvo posjetama izravnim lokacijama, npr vodenici za proizvodnju brašna, ali i

preslikavanjem životnih situacija u naš vrtić, npr sadnja pšenice u saksije. Redovno smo pratili rast pšenice i brinuli se o pšenici.

Korist domaćih životinja za čovjeka neizostavna je tema tokom naše prakse. Preslikavanje jedne od životni situacije u naš vrtić ogleda se u tome što smo djeci omogućili „mužu krave“, improvizovanu od neoblikovanog materijala. Od dobijenog mlijeka trudili smo se da napravimo sir. Djeca su uživala u konzumiranju mliječnih proizvoda. Djeca su se upoznala sa sa domaćim životinjama direktnim dodirrom sa njima u posjeti farmi. Osoblje farme nam je omogućilo da hranimo životinje, što je za djecu predstavljalo dodatno zadovoljstvo.

Prethodno opisanu praksu opisuje- PRILOG 2

Nismo mogli da preskočimo i našu domaću, Bosansku kuhinju. Zjedno smo prema naninom receptu birali namirnice za Bosanski lonac. Za nas je važna bila i uključenost roditelja u našoj praksi, jer djeci je potrebna podrška i oslonac za njihovu stalnu uključenost realizaciju aktivnosti. Organizovali smo radionicu sa roditeljima i djecom sa temom Bosanske kuhinje. Zajedno smo pravili naša domaća jela: ćevape, zeljanicu, hurmašice.

S obzirom da djeca vole poslastice i da teško odbijaju nezdravi slatkiš , odlučili smo da kroz zajedničku aktivnost „Slastičarna Aneks“ pružimo djeci mogućnost da kroz zdrave namirnice naprave svoj omiljeni kolač ili lizalicu. Kao rezultat dobre prakse pokazalo se kroz primjer da su na kraju sve svoje zdrave poslastice pojeli.

Prethodno opisanu praksu opisuje- PRILOG 3

Šta se desi kada dođe do odsustva zdravlja? Ko nas liječi? Naravno, riječ je o doktoru. Djeca su se upoznala sa doktorom, te su i sami bili doktor i liječili su svoje razboljele igračke. Važnost zdrave hrane može se ogledati i u zdravlju naših zuba. Djeca su nakon obroka prala zube u vrtiću, ali i vršili klasifikaciju zdrave i nezdrave hrane za naše zube.

Kako ishrana i sporske aktivnosti idu ruku pod ruku, te doprinose održavanju zdravlja, tako smo za djecu organizovali trening sa trenerom u Centru „Safet Zajko“. Uspješno su savladali sve prepreke, te su uživali na svježem zraku.

Prethodno opisanu praksu opisuje- PRILOG 4

Djeca uče gledajući, pa smo našu praksu željeli da prenesmo i u domove djece gdje smo u dogovoru sa roditeljima dali im i zajednički zadatak da tokom jedne radne sedmice na različite načine prezentuju nam svoj glavni obrok. Roditelji su svojim angažmanom pokazala kreativnost i privaženost djeci. Spomenari su odraz uspjeha naše višemjesečne prakse.

Pozitivne utiske projekta „Isхранom do zdravlja“ prenijeli smo i svojim kolegama na Stručnom aktivu odgajatelja i medicinski sestra, OJ „Novi Grad 2“. Prije održavanja Aktiva odgajatelji u vrtićima OJ „Novi Grad 2“ su imali zadatak da izrade spomenar sa svojom ishranom. Na zadatak su svi odgovorili, uključujući i pedagogicu Merjem Vehabović – Berber, te nas počastili lično napravljenim zdravim kolačima, dok smo mi njima pripremili zdrave smoothie, čije su sastojke trebali prepoznati.

Prethodno opisanu praksu opisuje – PRILOG 5

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Kroz realizovanu temu „Isхранom do zdravlja“ djeca su se na zanimljiv i njihovim mogućnostima prilagođen način upoznali sa raznovrsnom ishranom, čiji je akcenat uvijek bio na zdravoj raznovrsnoj ishrani. S ponosom možemo reći da djeca u vrtiću više ne odbijaju obroke, te da znaju i daju važnost i prednost zdravim voćnim

užinama, umjesto slatkišima. Posjetiocima u naš vrtić djeca uvijek daju do znanja da znaju zašto je važna zdrava ishrana, te da vole jesti upravo zdrave namirnice. Kod djece je i dalje prisutno primjenjivanje Bontona za stolom, lijepog ponašanja i poštovanja hrane.

Pozitivna povratna reakcija i zahvalnost od strane roditelja nam daje za pravo da zaključimo da se praksa sa navedenom temom isplatila i da smo pozitivnom praksom dobili poboljšane životne navike u ishrani. Roditelji su nas bodrili i pokazivali zahvalnost tokom realizacije prakse, ali i nakon prakse svakodnevno dobijemo zahvalnost u vidu slika djece koja jedu ili zajedničkog pripremanja obroka, a sve zbog stvaranja zdravih navika kod djece, posebno kod djece kod kojih je glavni obrok bio čokolada ili bombona i zbog realizacije prakse „Ishranom do zdravlja“.

I ako je zvanično naša praksa završena u stvarnosti ona nikad ne može biti zaključena. Svakodnevno i dalje nastavljamo sa podsticanjem zdravih životnih navika i ostvarenju ciljeva podstavljenih da unaprijede dječiji život i životnu sredinu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

U vrijeme kada se živi brzo i hrani nezdravo važno je da mi odgajatelji od rane dobi stvaramo zdrave životne navike, te da ispravljamo koliko je moguće loše životne navike. Navike stvorene u ranoj dobi oblikovat će dječiji budući život, a naša spoznaja da samo uspjeli unaprijediti navike i nečije zdravlje stvorit će kod nas vlastitu ispunjenost i zadovoljstvo da smo nekome pomogli.

Prije svega oslušajte djecu i njihove potreba, oblikujte i usmjerite ka ostvarenju veći ciljeva koji su od životne važnosti za društvo i cijelu okruženje, ali posebno za dijete. Angažman roditelja pomaže u dodatnoj motivaciji djece tokom realizaciji prakse.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj priloga je 5.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na [OVAJ LINK](#).

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se timu Centra za obrazovne inicijative koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese adna@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

Prije no pošaljete Vašu prijavu provjerite da li ste sve pripremili:

1. Obrazac za prijavu na Nagradu za inovativne nastavnike/ce (Koji ćete „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
2. Izjava o autentičnosti, autorstvu i plagijarizmu (pruzeti i „podići/upload“ na označenom linku na stranici)

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

3. Sve potrebne priloge

SVOJU PRIJAVU MOŽETE „PODIČI/UPLOAD“ NA OVOM LINKU.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE